

3) здійснити заходи консолідації державних фінансів та втриматися від нових позик або хоча б забезпечити оптимальне співвідношення між темпами зростання державного боргу і ВВП, раціонально використовувати позики задля створення джерел їх повернення;

4) забезпечити економічну та політичну стабільність в країні, стимулювати розвиток фондового ринку [3].

Отже, з викладеного вище, на нашу думку, основні напрями оптимізації боргової політики такі:

- удосконалити структуру державного боргу у співвідношення між внутрішніми та зовнішніми запозиченнями. В сучасних умовах управління державним боргом в Україні має бути спрямоване на підвищення частки внутрішніх запозичень, оскільки це є способом перерозподілу доходів всередині країни;

- удосконалити структуру державного боргу у співвідношення між короткостроковими та довгостроковими запозиченнями. У процесі управління пріоритет повинен надаватися середньо- та довготерміновим позикам. Завдяки цьому буде можливість розподілити боргове навантаження у часі між різними групами інвесторів та забезпечить ефективніше управління ним;

- удосконалити витрати за державним боргом у частині уникнення піків платежів з обслуговування та погашення боргових зобов'язань;

- забезпечити ефективне та прозоре управління борговими зобов'язаннями держави.

Список літератури

1. Мировой Атлас Данных // Кноема : сайт. URL: <https://knoema.ru/atlas> (дата звернення: 19.04.2020).

2. Уряд схвалив Середньострокову стратегію управління державним боргом // Урядовий портал : сайт. 22.08.2018. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-shvaliv-serednostrokovu-strategiyu-upravlinnya-derzhavnim-borgom> (дата звернення: 19.04.2020).

3. Омеляненко М. О. Модернізація політики управління державним боргом України. Економічна наука. 2018. № 1. С. 49–53.

УДК 339.92

Возна Л. С., студентка

Науковий керівник: Луценко Г. П., викладач-методист вищої категорії

Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук, Україна

ПРОСТОРОВО-ЧАСОВІ ДЕТЕРМІНАНТИ СВІТОВОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

Мережа шляхів сполучення, рухомий склад усіх видів транспорту, транспортні корпорації, а також люди, які працюють на транспорті, утворюють світову транспортну систему (СТС). Транспортній системі присвячена значна

кількість публікацій, де автори досліджують її генезис. Найбільш поширені тлумачення поняття «транспортна система» у таких авторів як В.К. Ломакін, А.М. Хахлюк, В.Є. Новицький, М.П. Комаров.

Загальноприйнятою класифікацією транспортної системи за ступенем розвитку є транспортні системи країн, що розвиваються, економічно розвинених країн, а також регіональні транспортні системи.

Транспортні системи розвинених країн характеризуються високим технічним рівнем, тісною взаємодією всіх видів транспорту, складною конфігурацією. Транспортним системам країн, що розвиваються, властивий низький рівень розвитку видів транспорту, застарілий різнотипний склад.

На регіональну систему країн-членів СНД доводиться всього 10% світової транспортної мережі, але за об'ємом вантажообігу вона займає перше місце в світі. Щороку в світі всіма видами транспорту перевозиться понад 100 млрд. т вантажів і більше 1 трлн. пасажирів. У цих перевезеннях беруть участь понад 650 млн. автомобілів, 40 тис. морських судів, 10 тис. рейсових літаків, 200 тис. локомотивів. Найбільш розвиненими є транспортні системи Північної Америки й Західної Європи.

Розвиток світової транспортної системи характеризується збільшенням шляхів сполучення, а також обсягами вантажних та пасажирських перевезень. У структурі транспортних шляхів найбільшу питому вагу мають автомобільні: понад 70%, 1/5 частина припадає на авіалінії й лише 5% — на залізниці. Далі йдуть трубопровідний та внутрішній водний транспорт. Загальна довжина автомобільних доріг – 24 млн. км (70% загальної довжини шляхів сполучення). Найбільша довжина автодоріг у США, Індії, Японії, Китаї, Росії. Найвищим рівнем автомобілізації славляться США (600 автомобілів на 1000 жителів). Трубопровідний транспорт найбільш розвинений в Україні. Він складається з двох частин – газопроводу та нафтопроводу. За обсягом транзиту трубопровідний транспорт є першим. Морський транспорт – важлива частина світової транспортної системи, що виконує міжконтинентальні перевезення. Перевагою даного виду транспорту є низька собівартість. Річковий транспорт найбільш розвинений у США, Китаї, Росії, Німеччині. Важливу роль відіграють міжнародні річкові басейни: Дунай (поєднує 12 країн), Нил, Нігер (9 країн). Багато річкових басейнів (Волга, Об, Янцзи тощо) мають більшу пропускну здатність, ніж найбільші залізничні магістралі. Повітряний транспорт забезпечує перевезення пасажирів і вантажів на великі відстані. У світі є 34 великих аеропорти, причому половина з них у США, 8 – у Європі. Залізничний транспорт забезпечує перевезення вантажів і пасажирів на далекі відстані. Найбільша довжина залізниць – у США, Канаді, Росії, Індії. Найбільш густою мережею залізниць володіють Німеччина, Бельгія, Швейцарія. По вантажообігу лідирують Росія, США, Китай, Канада, Польща. Розвиток міжнародного транспорту сприяє розширенню міжнародних зв'язків, збільшенню обсягів світової торгівлі. Україна має необхідні ресурси для створення розвиненої транспортної системи, можливість зайняти провідну роль у світовому

транспорті. Вона характеризується комплексом особливостей, які становлять передумови формування унікальної транспортної системи.

Розвитку транспортної системи держави є однією із найважливіших ознак її технологічного прогресу й цивілізованості. Потреба у високорозвиненій транспортній системі ще більше підсилюється при інтеграції в європейську і світову економіку, транспортна система стає базисом для ефективного входження України у світове співтовариство.

Світова транспортна система характеризується наступними показниками: експлуатаційна довжина шляхів сполучення; середня відстань перевезення одного пасажирів; обсяг перевезення вантажів та пасажирів; індекси об'єму відправлення пасажирів та вантажів тощо.

Для транспортної системи України характерні лінійне розміщення та універсальність виробничих зв'язків з іншими галузями господарства. Розвиток транспорту в Україні обумовлений її розміщенням у центрі Європи. Показники роботи транспортної системи України за 2017–2018 роки представлені у табл.1.

За експлуатаційною довжиною лідирує автомобільний транспорт. Він відіграє важливу роль в соціально-економічному розвитку країни; за середньою відстанню перевезення одного пасажирів – повітряний ; за обсягами перевезень вантажів – автомобільний транспорт України; пасажирів – також автомобільний транспорт.Залізничний транспорт є найбільш розвиненим в Україні. За загальною довжиною колій (19,8 тис.км), на його долю припадає 75% усього вантажообігу країни. Вагомезначення водного транспорту України визначається великою протяжністю морського узбережжя, наявністю морських і річкових шляхів, по яких здійснюються транспортні зв'язки. У перевезеннях на невелику відстань перше місце займає автомобільний транспорт. За густотою автодоріг з твердим покриттям Україна посідає перше місце серед країн СНД. Трубопровідний транспорт займає друге місце (56%) у загальних обсягах вантажообігу країни і спеціалізується на транспортуванні сирої нафти й газу та продуктів їх переробки. Нафтопровідним транспортом поставляється близько 94% нафти, котру споживає Україна.

Важливу роль у забезпеченні пасажирських перевезень, а також перевезень термінових вантажів в Україні відіграє повітряний транспорт (середня відстань доставки одного пасажирів повітряним транспортом у 10–15 разів більша від показника залізничного транспорту). Однак у транспортному пасажиро- і вантажообігу його частка менша – 1%.

Таблиця 1 – Основні показники роботи транспортної системи України за 2017–2018 рр. *

Показники	Види транспорту				
	Залізничний	Автомобільний	Водний	Трубопровідний	Повітряний
Експлуатаційна довжина шляхів сполучення (км) 2017р.	19800	163100	2100	43000,2	–
2018р.	19800	161900	1900	41781,9	–
Середня відстань перевезення одного пасажирів, км 2017р.	170	630	2550	–	4000
2018р.	182	850	2347	–	4285
Обсяг перевезення вантажів (млн. т) 2017р.	339	122	6	115	0,1
2018р.	322	1206	6	109	0,1
Обсяг перевезення пасажирів (млн. пас.) 2017р.	165	2019	1	–	10
2018р.	158	1907	1	–	12
Індекси об'єму відправлення (перевезення) вантажів (%): 2017/2018	97	105	180	101,5	116
Індекси об'єму відправлення (перевезення) пасажирів (%): 2017/2018	97	96,85	288,5	–	123,5

* Таблиця складена за даними [1]

Таким чином, геостратегічне розміщення України дає їй змогу бути вигідним мостом для транзитних перевезень вантажів і пасажирів, а розглянуті особливості роботи транспорту України свідчать про те, що держава має сприятливі умови для економічного розвитку транспортної системи. Він сповільнюється існуванням деяких проблем у функціонуванні різних видів транспорту, вирішення яких дозволить Україні посісти вагоме місце у світовій транспортній системі.

Список літератури

1. Державна служба статистики України : офіц. сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 12.04.2020).